

VRIJWILLIGERSBROCHURE

algemene informatie over de organisatie van de Vriendendienst

Een initiatief van:

- Libertas Leiden
- Rivierduinen
- ActiVite Thuiszorg Groot Rijnland
- Valent

VRIENDEN
dienst
Zuid-Holland Noord

www.vriendendienst.info

Voorwoord

Voor u ligt de vrijwilligersbrochure van de Vriendendienst Zuid Holland. In deze brochure vindt u algemene informatie over de organisatie van de Vriendendienst. Wij hopen dat u bij de Vriendendienst een prettige tijd tegemoet gaat. Zonder vrijwilligers zou de Vriendendienst haar werk niet kunnen doen.

Mei 2009

Inleiding

Binnen de geestelijke gezondheidszorg is een proces van vermaatschappelijking gaande. Dit betekent dat steeds meer mensen met een langerdurende psychiatrische achtergrond zelfstandig gaan wonen. Een aantal mensen worden hierbij in de thuissituatie ondersteund. Dit gebeurt door het aanbieden van dag-activiteiten, medicatie en regelmatig terugkerend gesprek met een behandelaar. Maar ook door ondersteuning vanuit het sociale netwerk.

Aan dit laatste ontbreekt het vaak. Mensen met een psychiatrische beperking zijn vaak niet in staat om zelfstandig een sociaal netwerk op te bouwen. Ook zijn er vanuit de samenleving nog veel stigma's en vooroordelen naar mensen met een psychiatrische achtergrond.

De Vriendendienst beoogt de vermaatschappelijking weer op gang te brengen door een brug te slaan tussen bijzondere mensen (deelnemers) en de maatschappij (vrijwilligers). Dit doet zij door het bemiddelen in een georganiseerd maatjescontact.

De Vriendendienst brengt een vrijwilliger in contact met een deelnemer. Deelnemers zijn mensen met een psychiatrische achtergrond.

Vrijwilligers van de Vriendendienst bezoeken gedurende één jaar een vast maatje. Dit kan één keer per week of één keer per twee weken plaats vinden.

Het bezoek duurt een dagdeel, dat is een ochtend, middag of avond. Gewoon om activiteiten te ondernemen die samen gezelliger zijn dan alleen. Het gaat om heel gewone dingen zoals samen wandelen, een eindje fietsen, boodschappen doen, of een kopje koffie drinken, maar ook een bezoek aan een museum of naar de film. Dit hangt af van de interesse van zowel de deelnemer als de vrijwilliger. Er wordt dan ook gezocht naar mensen die wat interesse betreft bij elkaar passen.

Zo bieden vrijwilligers gezelligheid en afleiding en zijn door hun persoonlijke betrokkenheid en respect voor de ander een grote steun.

Doelstelling en Doelgroep

Doelstelling

Het stimuleren van het welzijn van mensen met een langerdurende psychiatrische handicap, door de integratie en maatschappelijke participatie te bevorderen. De termen integratie en maatschappelijke participatie kunnen getypeerd worden als processen van toename van zelfstandigheid, uitbreiding van het sociaal netwerk, toenemende deelname aan het maatschappelijk verkeer en vermindering van de zorgafhankelijkheid.

Indien de deelnemers gekoppeld kunnen worden aan een geschikte vrijwilliger waarmee ze een vorm van contact onderhouden is het doel al bereikt.

Doelgroep

De Vriendendienst Zuid Holland Noord richt zich expliciet op mensen met een langerdurende psychiatrische problematiek.

Daarbij gelden de volgende criteria:

- Deelnemers zijn in zorg bij een GGZ-instelling, (niet opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis) of bij een gevestigde psychiater.
- Deelnemers zijn recent in zorg geweest bij een GGZ-instelling, maar zijn daar op dit moment om uiteenlopende redenen niet (meer) ingeschreven.
- De problematiek van de deelnemers heeft een langerdurend karakter. Er is een gerede kans aanwezig dat deelnemers steeds weer worden geconfronteerd worden met eventuele terugvallen en daardoor opnieuw een zorgbehoefte ontwikkelen.
- Deelnemers hebben door hun problematiek herhaaldelijk te maken met eenzaamheid, isolatie en onvoldoende sociale steun. Op eigen kracht kunnen ze dit niet doorbreken.

Visie

Het belangrijkste uitgangspunt is om de mogelijkheden, talenten en vaardigheden van deelnemers te versterken. Vrijwilligers bieden sociaal contact en het ondernemen van allerlei activiteiten. Het uitgangspunt hierbij is een gelijkwaardig contact.

Instroom

De instroom van deelnemers vindt plaats via:

- De gespecialiseerde gezinszorg of maatschappelijk werk (Thuiszorg organisaties)
- De Ambulante Volwassenenzorg (Rivierduinen)

- Polikliniek (Rivierduinen)
- Regionale Centra voor GGZ (Rivierduinen)
- Vrijgevestigde psychiaters
- Dagactiviteitencentra (DAC's) (Rivierduinen)
- Begeleid-Zelfstandig-Woonprojecten (Rivierduinen)
- Case-management (Rivierduinen)
- Psychiatrische Thuiszorg (Rivierduinen)
- Algemeen Maatschappelijk werk
- Op eigen initiatief

Aanmelding vindt bij voorkeur plaats door de deelnemer zelf of met instemming van de deelnemer. De coördinator toetst of de deelnemer aan de criteria voldoet; bij twijfel vindt toetsing plaats in de projectgroep. De projectgroep bestaat per regio uit de coördinator, een sociaal psychiatrische verpleegkundige en de aandachtsfunctionaris van het Dagactiviteitencentrum. De coördinator en de projectgroep stellen in overleg uiteindelijk vast welke deelnemers en vrijwilligers instromen.

Werkgebied

Vriendendienst Zuid-Holland Noord kent de volgende werkgebieden:

Regio Rijnstreek:

De gemeenten: Alphen aan den Rijn, Kaag en Braassem, Rijnwoude en Nieuwkoop.

Regio Duin- en Bollenstreek:

Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, De Zilk, Rijnsburg, Valkenburg Sassenheim, Voorhout.

Regio Leiden e.o.: Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude (-Dorp en -Rijndijk) en Warmond.

Werkwijze

Wanneer u zich als vrijwilliger aanmeldt, wordt u uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek. In dit eerste gesprek geeft de coördinator informatie over de Vriendendienst (doelstelling, werkwijze, regels, procedure en contract) en wordt gevraagd naar uw motivatie, interesse, wensen en mogelijkheden.

Op deze manier kan de coördinator/consulent een goed beeld krijgen van uw karakter en persoonlijke wensen en mogelijkheden zodat wij een geschikte deelnemer voor u kunnen zoeken.

Voordat u daadwerkelijk wordt gekoppeld krijgt u een introductiebijeenkomst aangeboden. Meer informatie hierover leest u verderop in de brochure.

Als de coördinator een geschikte deelnemer voor u gevonden heeft, vindt er een kennismakingsgesprek plaats. De coördinator kan hierbij aanwezig zijn afhankelijk van wat u beiden prettig vindt. In dit gesprek kunt u met uw maatje kennis maken.

De coördinator neemt na een paar dagen, zowel met u, als met de deelnemer contact op om te vragen of het 'klikt'. Mocht het niet klikken, dan volgt nader overleg. Bij twijfel kan het goed zijn om het contact een tweede kans te geven. Vanaf dit eerste contact gaat een kennismakingsperiode (proefperiode) van zes contacten in. In deze periode neemt de coördinator regelmatig contact met u op. De coördinator ziet er met name op toe of het contact aan beide kanten volgens verwachting verloopt en helpt eventuele problemen op te lossen. Na de proefperiode volgt een evaluatiegesprek met u en uw maatje. Hierin wordt teruggekeken op de afgelopen periode en wordt u gevraagd of u met elkaar verder wilt.

Het contact wordt aangegaan voor de periode van één jaar. U wordt gevraagd een vrijwilligersovereenkomst te ondertekenen.

Mocht u hierover vragen hebben dan kunt u zich wenden tot de coördinator in uw regio.

Beëindiging van het maatjenschap

In principe eindigt het contact na één jaar. Voordat het jaar daadwerkelijk om is, vindt een evaluatiegesprek plaats tussen de deelnemer, de vrijwilliger en de coördinator.

Het contact kan op verzoek van de deelnemer of van u, op grond van duidelijke argumenten, ook vóór die tijd worden beëindigd.

In uitzonderlijke gevallen kan de coördinator/consulent, eventueel met onmiddellijke ingang, de samenwerking met u opzeggen. Dit uiteraard na zorgvuldige afwegingen en met duidelijke redenen omkleed.

Klachten

Meningsverschillen over veranderingen, interpretatie van regels of procedures of Anderszins die niet tot een oplossing kunnen worden gebracht, worden voorgelegd aan de coördinator die een uitspraak doet. De klachtenprocedure is verkrijgbaar bij de Vriendendienst.

Privacy

Het privacyreglement van de Vriendendienst luidt als volgt: Wanneer u zich als vrijwilliger inschrijft bij de Vriendendienst, worden uw gegevens in een computerbestand voor persoonsregistratie opgenomen. Volgens de Wet op de Persoonsregistratie (de privacywet) moet de Vriendendienst in een reglement beschrijven hoe er met uw gegevens wordt omgegaan. In dit reglement staan uw rechten en de verplichtingen van de Vriendendienst. Hieronder volgen er een paar:

- U kunt steeds vragen om een afschrift van de gegevens die over u zijn vastgelegd.
- Als u vindt dat de feitelijke gegevens onjuist zijn, kunt u ze laten wijzigen.
- Persoonsgegevens worden alleen aan derden gegeven indien u actief bemiddeld wilt worden.
- Uitsluitend ten behoeve van statistiek en beleid worden persoonsgegevens zonder naamsvermelding doorgegeven aan derden.

Introductiebijeenkomst voor nieuwe vrijwilligers

Voor nieuwe vrijwilligers wordt een introductiebijeenkomst georganiseerd. Nieuwe vrijwilligers volgen deze bijeenkomst voordat zij worden gekoppeld. Deze bijeenkomst wordt per regio georganiseerd.

Naast praktische kennis op het gebied van psychiatrische ziekten komen verschillende thema's aan de orde zoals:

De rol van de vrijwilliger, het contact met je maatje, wat zijn de kenmerken van het ziektebeeld van je maatje en hoe ga je daar mee op, hoe stel je grenzen, wat zijn moeilijke momenten en hoe ga je daarmee om, wat zijn leuke momenten, wat kan het voor jou betekenen. Aan het eind van deze bijeenkomst ontvangt u een informatiemap met relevante achtergrondinformatie die een inspiratie kan zijn voor het contact met uw maatje.

Deskundigheidsbevordering

De Vriendendienst organiseert per regio regelmatig een themabijeenkomst. Iedere bijeenkomst bestaat uit twee gedeeltes:

1. Een gedeelte waarin wordt gesproken over hoe het maatjescontact verloopt en ervaringen worden uitgewisseld met de andere vrijwilligers
2. Een gedeelte waarin een bepaald thema besproken wordt.

Thema's die aan de orde komen zijn onder andere:

- Hoe stel je grenzen
- Afscheid nemen, hoe doe je dat?
- Wat is een depressie, wat betekent het voor iemand om depressief te zijn en hoe ga je daar als vrijwilliger mee om?
- Gespreksvaardigheden

Reiskosten

Reiskosten die u maakt voor het bezoek aan uw maatje en het bezoek aan themabijeenkomsten worden door de Vriendendienst vergoed. U krijgt kilometervergoeding op basis van belastingvrije vergoeding volgende de landelijke wetgeving.

Maakt u gebruik van het openbaar vervoer, dan worden de werkelijke kosten vergoed. Vergoedingen gelden uitsluitend voor "woon-werkverkeer" en kosten die u maakt om bij de introductiebijeenkomst en thema-avonden te kunnen zijn.

Andere kosten zoals bijvoorbeeld de consumpties, toegangskarten en dergelijke, zijn voor eigen rekening.

De kilometers gereden voor het maken van uitstapjes met uw maatje worden eveneens niet vergoed. Ieder betaalt de helft van de werkelijk gemaakte kosten.

Rechten en plichten

U heeft als vrijwilliger recht op:

- Een aansprakelijkheidsverzekering. Deze is voor schade en ongevallen indien deze niet door uw particuliere pakket worden gedekt en de bedrijfsaansprakelijkheid is aangetoond.
- Informatie, begeleiding, overleg, scholing (voor zover relevant en gewenst voor het goed kunnen uitvoeren van het vrijwilligerswerk)
- Een certificaat/getuigschrift.
- Reiskostenvergoeding woon-werkverkeer van en naar de deelnemer en bezoek themabijeenkomsten.

U heeft als vrijwilliger de plicht om:

- Een schade waarvoor u aansprakelijk gesteld wordt direct te melden aan de coördinator.
- Melding te maken aan de coördinator van incidenten die met het vrijwilligerswerk te maken hebben.
- Geen contact op te nemen met de hulpverlener van de deelnemer.
- Zich tijdig af te melden bij uw maatje en de coördinator in geval van ziekte of langere afwezigheid.

- Werkwijze Vriendendienst
- Zich te onthouden van bemoeienis met de behandeling van uw maatje.
 - Uw telefoonnummer en adres niet door te geven aan uw maatje.
 - De coördinator en uw maatje tijdig op de hoogte te stellen als u het contact wilt stoppen.
 - Wijzigingen in adres en telefoonnummer door te geven aan de coördinator.
 - Reiskostendeclaraties zorgvuldig in te vullen.
 - Uw adres en telefoonnummer niet aan de deelnemer te geven zodat er geen mogelijk is dat de deelnemer op een door de vrijwilliger ongewild moment contact kan opnemen. Contact van deelnemer naar de vrijwilliger loopt in principe via de coördinator. De vrijwilliger kan wel rechtstreeks contact hebben met de deelnemer.

Onkostenvergoeding en de fiscus

U mag maximaal € 1500, – per jaar aan reiskosten ontvangen zonder dat u voor de belasting of een uitkerende instantie hoeft aan te tonen dat u deze kosten ook werkelijk gemaakt heeft. Heeft u meer ontvangen dan kan de belastingdienst of een uitkeringsinstantie u vragen aannemelijk te maken dat deze kosten gemaakt zijn.

Uitkeringsgerechtigden

Indien u een ABW, WW en/of WAO uitkering ontvangt dan mag u alleen vrijwilligerswerk verrichten met toestemming van de uitkerende instantie. U moet hierover zelf contact opnemen.

Tenslotte...

Als de coördinator niet gelijk een passend maatje vindt, denk dan niet dat u overbodig bent. Misschien sluiten niet alle vragen aan bij de mogelijkheden die u te bieden heeft of bij de momenten waarop u beschikbaar bent. U kunt altijd contact opnemen om hiernaar te informeren.

Wij wensen u een fijne tijd bij de Vriendendienst!